

На основу члана 6. став 1. Закона о техничким захтевима за производе и оцењивање усаглашености („Службени гласник РС”, број 36/09), а у вези са чланом 13. ст. 1. и 2. и чланом 15. став 1. Закона о јавним складиштима за пољопривредне производе („Службени гласник РС”, број 41/09),

Министар пољопривреде, шумарства и водопривреде доноси

П Р А В И Л Н И К
О КВАЛИТЕТУ ПОЉОПРИВРЕДНИХ ПРОИЗВОДА КОЈИ СЕ
СКЛАДИШТЕ У ЈАВНОМ СКЛАДИШТУ

(Правилник објављен у „Службеном гласнику РС”, број 37/10 од 1. јуна 2010.)

I. УВОДНА ОДРЕДБА

Члан 1.

Овим правилником прописује се квалитет пољопривредних производа који се складиште у јавном складишту.

Пољопривредни производи из става 1. овог члана јесу: пшеница, дурум пшеница, пивски јечам, сточни јечам, кукуруз, соја, сунцокрет и уљана репица (у даљем тексту: зрнасте културе).

II. НАЧИН УТВРЂИВАЊА КВАЛИТЕТА ЗРНАСТИХ КУЛТУРА
КОЈЕ СЕ СКЛАДИШТЕ У ЈАВНОМ СКЛАДИШТУ

Утврђивање стандардног квалитета зрнастих култура

Члан 2.

Стандардни квалитет зрнастих култура у промету утврђује се на основу процента влаге и садржаја лако одвојивих примеса, у складу са овим правилником.

Процент влаге

Члан 3.

Процент влаге, у смислу овог правилника, јесте вредност добијена мерењем на еталонираном уређају за одређивање садржаја влаге у зрнастој култури.

Садржај лако одвојивих примеса

Члан 4.

Садржај лако одвојивих примеса, у смислу овог правилника, утврђен је садржајем нечистоћа у зрненој маси, и то:

1) прашине (органска и неорганска) која се издваја решетањем узорка на ситу са уздужним отворима ширине 1mm у трајању 30 сек;

2) штурих и ломљених зрна која се издвајају просејавањем узорка у трајању од 30 сек на ситу:

(1) за пшеницу, дурум пшеницу, пивски јечам и сточни јечам, са уздужним отворима ширине 2 mm у правцу отвора,

(2) за кукуруз са кружним отворима пречника 4,5 mm,

(3) за соју, са кружним отворима пречника 3 mm,

(4) за уљану репицу са кружним отворима пречника 1 mm;

3) страних жита која се ручно издвајају на основу визуелно уочених зрна других зрнастих култура из узорка;

4) коровског семена које се ручно издваја на основу визуелно уочених зрна семена корова из узорка;

5) плеве, љуске и других примеса пореклом од неадекватно одвојеног зрна од осталих делова биљке које се ручно издвајају на основу визуелно уочених делова из узорка;

6) механичких примеса као што су камен, канап, метални предмети и слично који се ручно издвајају на основу визуелно уочених нечистоће из узорка.

Одређивање процента лако одвојивих примеса врши се на репрезентативном узорку количине 100 g за све зрнасте културе, осим за кукуруз при чему се користи репрезентативни узорак количине 200 g.

Стандардни квалитет

Члан 5.

Стандардни квалитет зрнастих култура, у смислу овог правилника, јесте квалитет зрнастих култура код којих је:

1) проценат влаге 13% за све зрнасте културе, осим за кукуруз где је проценат влаге 14% и за сунцокрет 9%;

2) проценат лако одвојивих примеса до 2% за све зрнасте културе, осим за вештачки сушени кукуруз где је проценат лако одвојивих примеса до 6%, од чега лома највише 4% и неорганских примеса највише 0,5 %.

Јавно складиште, на основу података из става 1. овог члана утврђује количину зрнастих култура на начин прописан чланом 6. овог правилника.

Одступања од стандардног квалитета

Члан 6

Ако зрнаста култура садржи већи проценат влаге и лако одвојивих примеса од вредности стандардног квалитета, количина зрнастих култура умањиће се за исти проценат за који су утврђени проценти влаге и лако одвојивих примеса изнад процената влаге и лако одвојивих примеса утврђених за стандардни квалитет.

III. КВАЛИТЕТ ЗРНАСТИХ КУЛТУРА КОЈЕ СЕ СКЛАДИШТЕ У ЈАВНОМ СКЛАДИШТУ

Одређивање класе квалитета зрнастих култура

Члан 7.

Класе квалитета зрнастих култура одређују се у зависности од:

- 1) хектолитарске масе
- 2) садржаја неодојивих примеса. Категорије неодојивих примеса које се одређују код појединих култура су:
 - (1) проклијала зрна, стеничава зрна, фузариозна зрна и покварена зрна код пшенице и дурум пшенице,
 - (2) страна зрна (друге зрнасте културе) и зрна сунцокрета код пивског јечма,
 - (3) дефектна зрна (зрна која су услед трулежи, напада плесни, самозагревања или деловањем других фактора неупотребљива за индустријску прераду и сточну храну) и нагорела зрна оштећена неправилним вештачким сушењем код вештачки сушеног кукуруза. Неодојиве примесе одређују се издвајањем категорија неодојивих примеса ручно под лупом из два подзорка масе 10 g и мерењем издвојених примеса на техничкој ваги. Резултат се исказује на бази средње вредности два мерења прерачунате у процентне јединице;
- 3) садржаја протеина код пшенице, дурум пшенице и пивског јечма.

1. Квалитет пшенице

Класе квалитета пшенице

Члан 8.

Под пшеницом, у смислу овог правилника, подразумева се зрнена маса пшеничне врсте (*Triticum vulgare*).

Класе квалитета пшенице која се складишти у јавном складишту јесу:

- 1) пшеница А-I класе;
- 2) пшеница А-II класе ;
- 3) пшеница А-III класе.

Пшеница А-I класе

Члан 9.

Пшеница А I класе мора да испуњава следеће услове, и то у погледу:

- 1) хектолитарске масе - најмање 76 kg/hl;
- 2) садржаја неодојивих примеса:
 - (1) стеничавих зрна - највише 0,5 %,
 - (2) покварена и фузариозна зрна - највише 1,0 %;
 - 3) садржаја протеина - најмање 13 % на суву материју.

Пшеница А- II класе

Члан 10.

Пшеница А II класе мора да испуњава следеће услове, и то у погледу:

- 1) хектолитарске масе - најмање 76 kg/hl;

- 2) садржаја неодвојивих примеса :
- (1) стеничавих зрна - највише 1,0 %;
 - (2) покварена и фузариозна зрна - највише 1,0 %;
 - 3) садржаја протеина - најмање 11,5 % на суву материју.

Пшеница А- III класе

Члан 11.

Пшеница А III класе мора да испуњава следеће услове, и то у погледу:

- 1) хектолитарске масе - најмање 74 kg/hl;
- 2) садржаја неодвојивих примеса:
 - (1) стеничавих зрна - највише 2,0 %;
 - (2) покварена и фузариозна зрна - највише 1,5 %;
 - 3) садржаја протеина - није условљено.

Остали услови у погледу квалитета пшенице

Члан 12.

Пшеница А-I, А-II и А-III класе, мора да испуњава и следеће услове, и то у погледу:

- 1) садржаја других жита: ражи највише 3%, јечма највише 1%;
- 2) садржаја проклијалих зрна - највише до 4%;
- 3) садржаја неорганских примеса - највише 0,25% (земља, песак, прашина, стакло, метал, камен).

Ако пшеница не испуњава услове у погледу квалитета из чл. 9, 10. и 11. овог правилника и услове из става 1. овог члана, не може се складиштити у јавном складишту.

2. Дурум пшеница

Класе квалитета дурум пшенице

Члан 13.

Под дурум пшеницом, у смислу овог правилника, подразумева се зрнена маса пшеничне врсте (*Triticum durum*).

Класе квалитета дурум пшенице која се складишти у јавном складишту јесу:

- 1) дурум пшеница А-I класе;
- 2) дурум пшеница А-II класе;
- 3) дурум пшеница А-III класе.

Дурум пшеница А -I класе

Члан 14.

Дурум пшеница А - класе мора да испуњава следеће услове, и то у погледу:

- 1) хектолитарске масе - најмање 78 kg/hl;

- 2) садржаја неодвојивих примеса:
 (1) стеничавих зрна - највише 0,5 %,
 (2) покварена и фузариозна зрна - највише 1,0 %;
 3) садржаја протеина - најмање 13,5 % на суву материју.

Дурум пшеница А- II класе

Члан 15.

Дурум пшеница А-II класе мора да испуњава следеће услове, и то у погледу:

- 1) хектолитарске масе - најмање 76 kg/hl;
 2) садржаја неодвојивих примеса:
 (1) стеничавих зрна - највише 1,0 %,
 (2) покварена и фузариозна зрна - највише 1,0 %;
 3) садржаја протеина - најмање 12,0 % на суву материју.

Дурум пшеница А- III класе

Члан 16.

Дурум пшеница А-III класе мора да испуњава следеће услове, и то у погледу:

- 1) хектолитарске маса - најмање 76 kg/hl;
 2) садржаја неодвојивих примеса:
 (1) стеничавих зрна - највише 2,0 %,
 (2) покварена и фузариозна зрна - највише 1,5 %;
 3) садржаја протеина - није условљено.

Остали услови у погледу квалитета дурум пшенице

Члан 17.

Дурум пшеница А-I, А-II и А-III класе, мора да испуњава и следеће услове, и то у погледу:

- 1) садржаја других жита: пшенице највише 5%, ражи највише 3%, јечма највише 1%;
 2) садржаја проклијалих зрна - највише до 4%;
 3) садржаја неорганских примеса - највише 0,25% (земља, песак, прашина, стакло, метал, камен).

Ако дурум пшеница не испуњава услове у погледу квалитета из чл. 14, 15. и 16. овог правилника и услове из става 1. овог члана, не може се складиштити у јавном складишту.

3. Квалитет јечма

Класе квалитета јечма

Члан 18.

Под јечмом, у смислу овог правилника, подразумева се зрнена маса јечма (*Hordeum vulgare*).

Класе квалитета пивског јечма који се складишти у јавном складишту, јесу:

- 1) пивски јечам А-I класе;
- 2) пивски јечам А-II класе.

Пивски јечам А- I класе

Члан 19.

Пивски јечам А-I класе мора да испуњава следеће услове, и то у погледу:

- 1) хектолитарске масе - најмање 66 kg/hl;
- 2) садржаја примеса и лома - највише 2%;
- 3) садржаја страних зрна - највише 0,5 %;
- 4) присуства зрна сунцокрета - без присуства;
- 5) садржаја протеина - највише 11%.

Пивски јечам А-II класе

Члан 20.

Пивски јечам А-II класе мора да испуњава следеће услове, и то у погледу:

- 1) хектолитарске масе - најмање 66 kg/hl;
- 2) садржаја примеса и лома - највише 3%;
- 3) садржаја страних зрна - највише 0,5 %;
- 4) присуства зрна сунцокрета - без присуства;
- 5) садржаја протеина - највише 12,5%.

Ако пивски јечам не испуњава услове у погледу квалитета из члана 19. овог правилника и става 1. овог члана, класификује се као сточни јечам.

4. Квалитет кукуруза

Класе квалитета кукуруза

Члан 21.

Под кукурузом, у смислу овог правилника, подразумева се зрнена маса кукуруза (*Zea mays*).

Класе квалитета кукуруза који се складишти у јавном складишту, јесу:

- 1) кукуруз А класе;
- 2) кукуруз Б класе.

Кукуруз А класе

Члан 22.

Кукуруз А класе мора да испуњава следеће услове, и то у погледу:

- 1) хектолитарске масе - најмање 65 kg/hl;
- 2) садржаја лома - највише 4%;
- 3) садржаја примеса страног порекла - највише 2 %, од чега неорганских примеса највише 0,5%;
- 4) садржаја дефектних зрна - највише 2 %;

5) садржаја нагорелих зрна - највише 1%.

Кукуруз Б класе

Члан 23.

Кукуруз Б класе мора да испуњава следеће услове, и то у погледу:

- 1) хектолитарске масе - најмање 60 kg/hl;
- 2) садржаја лома - највише 5 %;
- 3) садржаја примеса страног порекла - највише 2,5 %, од чега неорганских примеса највише 0,5%;
- 4) садржаја дефектних зрна - највише 2,5 %;
- 5) садржаја нагорелих зрна - највише 2,0%.

Ако кукуруз не испуњава услове у погледу квалитета из члана 22. овог правилника и услове из става 1. овог члана, не може се складиштити у јавном складишту.

5. Квалитет соје, сунцокрета и уљане репице

Члан 24.

За утврђивање квалитета соје, сунцокрета и уљане репице које се складиште у јавном складишту примењују се захтеви утврђени следећим стандардима:

- 1) SRPS E.B4.417:1990 - за соју;
- 2) SRPS E.B4.410:1990 - за сунцокрет;
- 3) SRPS E.B4.419:1990 и SRPS E.B4.421:1990 - за уљану репицу.

IV. ОЧУВАЊЕ КВАЛИТЕТА ЗРНАСТИХ КУЛТУРА КОЈЕ СЕ СКЛАДИШТЕ У ЈАВНОМ СКЛАДИШТУ

Члан 25.

У јавно складиште не могу се примати зрнасте културе код којих су при пријему утврђени недостаци који могу угрозити очување квалитета и хигијенске исправности зрнене масе са којом се меша.

Зрнасте културе из става 1. овог члана, не смеју се примати у јавно складиште ако је утврђено:

- 1) присуство главничавих зрна или присуство спора главнице;
- 2) страни мирис (на главницу - рибу, плесан, нафту, хемијска средства и друго);
- 3) присуство зрна оштећених самозагревањем.

Члан 26.

У јавном складишту складиштење зрнастих култура врши се одвојено, по класама квалитета, прописаним овим правилником.

Ако се у јавном складишту не може обезбедити брзо утврђивање садржаја протеина, пшеница и дурум пшеница складишти се и класификује као пшеница и дурум пшеница А-III класе.

Члан 27.

Зрнасте културе које се стављају у промет морају бити зреле, здраве, њима својственог изгледа, мириса и укуса, без знакова плесни, без присуства складишних штеточина.

V. ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Члан 28.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Број: 011-00-17/2010-09
У Београду, 24. маја 2010. године

МИНИСТАР

др Саша Драгин

